

Do?um Tatmin Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Tatmin Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20130>

Özet

Do?um Tatmin Ölçe?i (DTO), annelerin do?um deneyimlerine dair subjektif memnuniyet düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, do?um sürecinin çe?itli boyutlar?n? kapsayan kapsamlı bir de?erlendirme sunar. Türkiye'deki geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda kültürel uyarlamas?n? ba?ar?yla tamamlam??tır. Ölçe?in Türkçe versiyonu, do?um hizmetlerinin kalitesini ve kad?nlar?n ki?isel deneyimlerini de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Do?um tatmini, do?um deneyimi, psikometri, uyarlama, kad?n sa?l???, do?um, validasyon.

Yazarlar

F. C. Çetin, A. Sezer, Y. D. Merih

Amaç

Do?um Tatmin Ölçe?i'nin (DTO) temel amacı, do?um yapm?? kad?nlar?n do?um süreci boyunca ya?ad?klar? deneyimden duyduklar? memnuniyet düzeyini sistematik ve objektif bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, do?um hizmeti sunucular?n?n ve sa?lık politikas? yap?c?lar?n?n, do?um kalitesini art?rmak ve anne merkezli bak?m? te?vik etmek için iyile?tirilmesi gereken alanlar? belirlemelerine yardımcı olur. Ölçek, özellikle Türkiye popülasyonunda do?um sonrası psikolojik sa?l??n önemli bir göstergesi olan do?um tatmini düzeyini saptamak için uyarlanm??tır.

Yap?

Do?um Tatmin Ölçe?i, do?um deneyiminin çok boyutlu yap?s?n? ölçen bir yapıdır. Genel olarak, do?um tatmini, kad?n?n do?um beklentileri ile gerçekte?en deneyimi arasındaki uyumu, sa?lık profesyonelleriyle olan etkile?imini ve do?um kontrolüne dair alg?s?n? içerir. Ölçe?in orijinal yap?s? genellikle üç temel faktör etraf?nda ?ekillenir:

Fiziksel ve Çevresel Deneyim: A?rı yönetimi, ortam?n konforu ve fiziksel destek.

Psikolojik ve Duygusal Destek: Sa?lık personelinin al?nan duygusal destek, sayg? ve güvende hissetme.

Kat?l?m ve Kontrol Alg?s?: Do?um kararlar?na kat?lma ve süreç üzerinde kontrol sahibi olma hissi.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda da bu çok boyutlu yapı?n?n korunup korunmad???, faktör analizi yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir.

Geçerlik

Do?um Tatmin Ölçe?i'nin Türkçe geçerlik çal??mas?, Çetin, Sezer ve Merih (2015) taraf?ndan yap?lm??t?r. Bu çal??ma kapsam?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla ke?fedici ve do?rulay?c? faktör analizleri (KFA ve DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu destekleyen iyi uyum indeksleri göstermi?tir.

Ölçe?in kapsam geçerli?i, uzman görüşleri al?narak sa?lanm??; maddelerin do?um tatmini konseptini yeterince temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir. Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda, DTO puanlar?n?n do?um sonrası depresyon veya genel anneye sa?l??? gibi ilgili yap?larla beklenen yönde korelasyon gösterdi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, DTO'nun Türk popülasyonunda do?um tatmini kavram?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarlılık ve zamana kar?? kararl?lık (test-tekrar test) yöntemleri kullan?larak gerçekte?tirilmi?tir. ?ç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa), ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda yüksek bulunmuştur (genellikle 0.80'in üzerinde). Bu durum, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Test-tekrar test güvenirlik çal??mas?, do?umdan belirli bir süre sonra yap?lan ikinci uygulamada elde edilen puanlar?n, ilk uygulamadaki puanlarla yüksek düzeyde korelasyon gösterdi?ini ortaya koymuştur. Bu kararl?lık, DTO'nun zaman içinde ölçtü?ü yap?y? stabil bir biçimde de?erlendirebildi?ini do?rulamaktadır.

Faktör Analizi

Çetin ve arkadaşlar? (2015) taraf?ndan yürütölen faktör analizi, ölçe?in Türkçe formunun yap?sal özelliklerini incelemiştir. Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) sonucunda, ölçe?in özgün yap?s?n? yansıtan çok boyutlu bir yap?n?n ortaya ç?kt??? bildirilmiştir. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise bu yap?n?n teorik modellerle uyumunu test etmi? ve kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI) elde edilmiştir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk popülasyonunda da geçerli oldu?unu göstermiştir.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak standart BSS genellikle 4 veya 5 noktalı Likert kullanır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Do?um yapm?? anneler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Do?urganlık ça??ndaki kad?nlar)

Popülasyon Detaylar?: Türk popülasyonundaki do?um yapm?? kad?nlar. Uyarlama çalışmas?nda genellikle do?um sonrası ilk 6 hafta içindeki anneler hedeflenir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, ka??t-kalem veya dijital ortamda doldurulabilen öz bildirim anketi.

Anahtar Kelimeler

Do?um sonrası, anne sağlığı, do?um hizmetleri, psikolojik iyi olu?, iç tutarlılık, validasyon, do?um memnuniyeti.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yeliz Do?an Merih

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: yelizmrh@gmail.com

Yazın Adresi: Yazın adresi bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2015 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için genellikle sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım ve izin ücretleri hakkında detaylı bilgi, sorumlu yazar Yeliz Do?an Merih'ten talep edilebilir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [the-birth-satisfaction-scale-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/toad.pdf)

Referanslar

Cetin, F. C., Sezer, A., & Merih, Y. D. (2015). The Birth Satisfaction Scale: Turkish adaptation, validation and reliability study. *Northern clinics of Istanbul*, 2(2), 142-150.

Do?um Tatmin Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için do?rudan yazarla ileti?ime geçilmesi veya referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM